

SPACE SCOOP

Bringing news from across the Universe to kids all around the world

Kozmični trki zavrtijo galaksije

Če na jasno noč stopite ven, daleč od mestnih luči, boste videli na tisoče mezikajočih zvezd. Vsaka izmed njih je del galaksije, v kateri živimo in ji rečemo Galaksija (z veliko začetnico).

A onstran Galaksije, vse do roba vesolja, se nahaja na milijarde drugih galaksij. Vsaka izmed njih je zbirka milijonov zvezd, kozmičnega plina in prahu, ki jo drži skupaj gravitacija.

Galaksije so različnih oblik in velikosti; mnoge so spiralne diskaste galaksije, tako kot naša Galaksija. Te so izjemno tanke in pogosto kažejo ukrivljene spiralne rokave, ki se navijajo okoli odebelenega središča. Spiralne galaksije se hitro vrtijo v prostoru, kot velikanske vrtavke.

V vesolju je spiralnih galaksij zelo veliko in to je velika uganka za astronome. Ti tanki diski so namreč "lomljivi" in jih lahko zlahka uničijo siloviti dogodki kot so trki z drugimi galaksijami.

Skoraj vsaka galaksija bo vsaj enkrat v svojem življenju žrtev kozmičnega trčenja. To lahko pomeni, da se dve galaksiji dejansko zaletita ena v drugo, pri čemer se jima spremenita obliki in se v njima "prižge" divje rojevanje novih zvezd. Lahko pa pomeni, da se galaksiji le srečata, gresta ena mimo druge in vplivata ena na drugo samo preko medsebojnega gravitacijskega privlaka.

Mnogo let so astronomi menili, da se ob trku dveh podobno velikih spiralnih galaksij le-ti zlijeta v eno galaksijo, ki ima obliko velikanske sploščene žoge – taki vrsti galaksij pravimo eliptične galaksije.

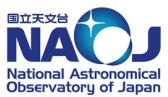
Toda, če iz dveh spiralnih galaksij nastane ena eliptična galaksija, kako to, da je v vesolju še vedno tako veliko spiralnih galaksij? To vprašanje ni dalo astronomom spati desetletja!

No, ravno prejšnji teden so končno našli odgovor – novi dokazi kažejo, da včasih v taki vrsti trčenja pravzaprav nastane orjaška spiralna galaksija in ne eliptična galaksija. To je morda razlog, zakaj je v vesolju še vedno toliko spiralnih galaksij!

COOL FACT

Čez štiri milijarde let se bo Galaksija zaletela in združila z našo najblžjo sosedo spiralne oblike – Andromedino galaksijo.

More information about EU-UNAWE
Space Scoop: www.eu-unawe.org/kids/